

Товаришам з тюрми

Іван Франко

Обриваються звільна всі пута,
Що в'язали нас з давнім життєм;
З давніх брудів і думка розкута —
Ожиємо, брати, ожием!

Ожиємо новим ми, повнішим
І любов'ю оґрітим життєм;
Через хвилі мутні та бурливі
До щасливих країв попливем.

Через хвилі нещастя і неволі,
Мимо бур, пересудів, обмов,
Попливем до країни святої,
Де братерство, і згода, й любов.

Ми ступаєм до бою нового
Не за царство тиранів, царів,
Не за церков, попів, ані бога,
Ні за панство неситих панів.

Наша ціль — людське щастя і воля,
Розум владний без віри основ,
І братерство велике, всесвітнє,
Вільна праця і вільна любов!

Треба твердо нам в бою стояти,
Не лякатися, що впав перший ряд,
Хоч по трупах наперед ступати,
Ні на крок не вертатися назад.

Се ж остатня війна! Се до бою
Чоловіцтво зі звірством стає,
Се поборює воля неволю,
"Царство боже" на землю зійде.

Не моліться вже більше до бога:
"Най явиться нам царство твоє!"

Бо молитва — слаба там підмога,
Де лиш розум і труд у пригоді стає.

Не від бога те царство нам спаде,
Не святі його з неба знесуть,
Але власний наш розум посяде,
Сильна воля і спільний наш труд.